I

(Resolutioner, rekommendationer och yttranden)

REKOMMENDATIONER

RÅDET

RÅDETS REKOMMENDATION

av den 20 september 2016

om inrättande av nationella produktivitetsnämnder

(2016/C 349/01)

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA REKOMMENDATION

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 292 jämförd med artiklarna 121.2 och 136,

med beaktande av Europeiska kommissionens rekommendation, och

av följande skäl:

(1) Den potentiella tillväxten i euroområdet och i unionen som helhet har tappat avsevärt i fart sedan år 2000. Den nedåtgående trenden när det gäller potentiell produktionstillväxt beror främst på en stadig minskning av den totala faktorproduktivitetens bidrag. Sedan 2008 har minskade investeringar gjort att den ekonomiska tillväxten försvagats ytterligare. Den framtida ekonomiska tillväxten kommer i slutändan att vara avhängig av en ökad produktivitet. Att öka produktiviteten är en mångfacetterad utmaning som kräver en uppsättning välavvägda politiska strategier som särskilt syftar till innovationsstöd, kompetensökning, flexiblare arbets- och produktionsmarknader samt bättre resursfördelning. Även om produktiviteten och konkurrenskraften behöver förbättras inom unionen har den senaste ekonomiska krisen visat att särskilt de medlemsstater som har euron som valuta (nedan kallade *medlemsstater i euroområdet*) kan bli föremål för en potentiell uppbyggnad och abrupta korrigeringar av makroekonomiska obalanser som kan spridas till andra medlemsstater både i och utanför euroområdet. I avsaknad av flexibla nominella växelkurser behöver de lämpliga mekanismer för anpassning till landsspecifika chocker. Produktivitets- och konkurrenskraftsdynamik är av betydelse både för ackumuleringen och korrigeringen av makroekonomiska obalanser (t.ex. underskott i handelsbalans och bytesbalans, inhemska skulder och utlandsskulder) och för en effektiv anpassning till asymmetriska chocker. Forskning och analys av politik som påverkar produktivitets- och konkurrenskraftsdynamiken bör lägga grunden för utveckling som är förenlig med målet om en välfungerande ekonomisk och monetär union.

(2) Även om denna rekommendation riktar sig till medlemsstaterna i euroområdet uppmuntras även medlemsstater utanför euroområdet att utse eller inrätta liknande organ. Medlemsstater utanför euroområdet som förklarar sin avsikt att följa denna rekommendation bör få delta på lika villkor i alla aspekter av samarbetet om produktivitetsnämnderna.

(3) Den europeiska planeringsterminen, särskilt förfarandet vid makroekonomiska obalanser enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1176/2011 ([1]) och Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1174/2011 ([2]), utgör en ram för integrerad samordning och övervakning av den ekonomiska politiken. För att främja framsteg med strukturreformer bör dessa befintliga mekanismer underbyggas av ett starkt nationellt egenansvar. I detta syfte förefaller det motiverat att säkerställa oberoende analys på nationell nivå och att förstärka den politiska dialogen i medlemsstaterna.

([1]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1176/2011 av den 16 november 2011 om förebyggande och korrigering av makroekonomiska obalanser (EUT L 306, 23.11.2011, s. 25).

([2]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1174/2011 av den 16 november 2011 om verkställighetsåtgärder för att korrigera alltför stora makroekonomiska obalanser i euroområdet (EUT L 306, 23.11.2011, s. 8).

(4) Inrättandet av nationella produktivitetsnämnder som följer med i utvecklingen och bidrar till den nationella debatten på produktivitets- och konkurrenskraftsområdet bör bidra till det ökade egenansvaret för nödvändiga politiska åtgärder och reformer på nationell nivå och till att stärka kunskapsbasen för unionens samordning av den ekonomiska politiken. Dessa nämnder bör analysera produktivitets- och konkurrenskraftsutvecklingen, även i förhållande till globala konkurrenter, med beaktande av nationella särdrag och etablerad praxis.

(5) Begreppen produktivitet och konkurrenskraft ska i produktivitetsnämndernas bedömningar och analyser användas i vid bemärkelse. De bör beakta de långsiktiga drivkrafterna bakom produktivitet och konkurrenskraft, inbegripet innovation, och förmågan att locka till sig investeringar, företag och humankapital och att hantera såväl kostnadsfaktorer som andra faktorer som kan påverka varors och tjänsters priser och kvalitet, även i förhållande till globala konkurrenter på kort sikt.

(6) Dessutom ökar oberoende högkvalitativa ekonomiska analyser av politiska utmaningar insynen i politiska debatter. En bedömning av politiska utmaningar kan öka samtliga berörda parters medvetenhet. Detta kan ha en positiv inverkan på allmänhetens stöd och egenansvaret för nödvändiga reformer. Vidare kan produktivitetsnämnderna, om och i den mån så anges i deras nationella mandat, bedöma effekterna av politiska alternativ genom att tydliggöra politiska kompromisser.

(7) Produktivitetsnämnderna bör vara funktionellt självständiga i förhållande till varje offentlig myndighet som ansvarar för att utforma och genomföra politik på produktivitets- och konkurrenskraftsområdet i medlemsstaten eller på europeisk nivå. Framför allt bör de kunna ta fram oberoende analyser inom sitt arbetsområde. Även om det är medlemsstaterna själva som fastställer produktivitetsnämndernas sammansättning bör denna vara opartisk, i den meningen att nämnderna inte enbart eller huvudsakligen bör förmedla synpunkter från särskilda grupper av berörda parter. Detta krav på oberoende och opartiskhet syftar till att säkerställa att produktivitetsnämnderna har befogenhet att ta fram expertanalyser av allmänintresse.

(8) Produktivitetsnämndernas egenskaper bör vara helt förenliga med artikel 152 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) och respektera nationell praxis och nationella system för lönebildning. I enlighet med artikel 28 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna bör produktivitetsnämndernas funktion inte påverka rätten för arbetstagare och arbetsgivare, eller deras respektive organisationer, att förhandla om och ingå kollektivavtal på lämpliga nivåer eller vidta kollektiva åtgärder i enlighet med unionsrätten och nationell lagstiftning och praxis.

(9) Produktivitetsnämnderna bör ha kontakter med produktivitetsnämnder i andra medverkande medlemsstater i syfte att utbyta åsikter och bästa praxis, även med beaktande av euroområdet i stort och unionsaspekten. Kommissionen kan underlätta åsiktsutbytet mellan produktivitetsnämnderna i samtliga medverkande medlemsstater. Det bör även förekomma regelbundna diskussioner mellan produktivitetsnämnderna och kommittén för ekonomisk politik om frågor som faller inom kommitténs behörighetsområde, varvid relevanta experter i icke deltagande medlemsstater konsulteras.

(10) Produktivitetsnämnderna bör bedriva sin verksamhet på löpande basis. De bör offentliggöra sina analyser och publicera en årsrapport, som kan integreras i en redan befintlig rapport. Oberoende expertutlåtanden från dessa nämnder, inbegripet via årsrapporterna, kan användas av medlemsstaterna och kommissionen i samband med den europeiska planeringsterminen och förfarandet vid makroekonomiska obalanser.

(11) För att underlätta åsiktsutbytet på nivåer över den nationella bör det finnas en identifierbar produktivitetsnämnd i varje medlemsstat. Det är viktigt att bygga vidare på befintliga strukturer i syfte att behålla det som redan fungerar och minimera de administrativa kostnaderna. När så är lämpligt kan produktivitetsnämnderna bygga på redan etablerade och respekterade nationella strukturer, även när det gäller medverkan av och samråd med berörda aktörer. För att genomföra sin verksamhet på ett korrekt sätt kan produktivitetsnämnderna emellertid i sin tur förlita sig på olika separata befintliga organ, under förutsättning att deras analyser är av samma höga kvalitet.

(12) Denna rekommendation ändrar inte de tilldelade ansvarsområdena med avseende på den europeiska planeringsterminen, inbegripet utarbetande och övervakning av de landsspecifika rekommendationerna, eller tillämpningen av förfarandet vid makroekonomiska obalanser enligt förordning (EU) nr 1176/2011.

HÄRIGENOM REKOMMENDERAS FÖLJANDE.

I. **Syfte och tillämpningsområde**

1. Syftet med denna rekommendation är att det ska utses eller inrättas nationella produktivitetsnämnder som ska analysera utvecklingen och politiken i fråga om produktivitet och konkurrenskraft, och därmed bidra till att främja egenansvar och genomförande av de reformer som behövs på nationell nivå, och på så sätt främja hållbar ekonomisk tillväxt och konvergens.

2. Denna rekommendation riktar sig till medlemsstaterna i euroområdet. Medlemsstaterna utanför euroområdet uppmanas att utse eller inrätta liknande organ.

3. Vid tillämpningen av denna rekommendation bör artikel 152 i EUF-fördraget samt nationell praxis och nationella system för lönebildning iakttas fullt ut. Denna rekommendation beaktar artikel 28 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna och påverkar därför inte rätten att förhandla om, ingå eller tillämpa kollektivavtal eller tillgripa kollektiva åtgärder i enlighet med nationell lagstiftning och praxis.

II. **Produktivitetsnämnderna**

4. Varje medlemsstat bör se till att det finns en produktivitetsnämnd med följande uppdrag:

   a) Diagnostisera och analysera produktivitetens och konkurrenskraftens utveckling i den berörda medlemsstaten. Analysen bör beakta euroområdes- och unionsaspekter och behandla de långsiktiga drivkrafterna bakom produktivitet och konkurrenskraft, inbegripet innovation, och förmågan att locka till sig investeringar, företag och humankapital och att hantera såväl kostnadsfaktorer som andra faktorer som kan påverka varors och tjänsters priser och kvalitet, även i förhållande till globala konkurrenter på kort sikt. Analysen bör utgå från transparenta och jämförbara indikatorer.

   b) Göra en oberoende analys av de politiska utmaningarna på produktivitets- och konkurrenskraftsområdet och – om och i den utsträckning som anges i deras nationella mandat – göra en bedömning av de politiska alternativens konsekvenser och då tydliggöra politiska kompromisser.

5. Varje medlemsstat bör utse en produktivitetsnämnd, som i sin tur kan förlita sig på, eller bestå av, olika befintliga organ.

6. Produktivitetsnämnderna bör bedriva sin verksamhet på löpande basis. De bör offentliggöra sina analyser och publicera en årsrapport. De bör ha kontakter med produktivitetsnämnder i medlemsstater utanför euroområdet i syfte att utbyta åsikter och bästa praxis, och i förekommande fall utarbeta gemensamma analyser, även med beaktande av euroområdet i stort och unionsaspekten. Kommissionen kommer regelbundet att utbyta åsikter med samtliga medverkande produktivitetsnämnder, inbegripet i samband med informationsuppdrag till medlemsstaterna, och kan underlätta åsiktsutbytet mellan produktivitetsnämnderna.

III. **Produktivitetsnämndernas egenskaper**

7. Produktivitetsnämnderna bör vara funktionellt självständiga i förhållande till varje offentlig myndighet som ansvarar för att utforma och genomföra politik på produktivitets- och konkurrenskraftsområdet i medlemsstaten eller på europeisk nivå. För att kunna fullgöra uppgifterna i denna rekommendation bör de omfattas av nationella bestämmelser som säkerställer en hög grad av funktionell självständighet och ansvarighet, bland annat följande:

   a) Förmåga att snabbt kommunicera med allmänheten.

   b) Förfaranden för att utse medlemmar på grundval av deras erfarenheter och kompetens.

   c) Adekvat tillgång till information för att kunna fullgöra sina mandat.

8. Produktivitetsnämnderna bör vara objektiva, neutrala och helt oberoende när det gäller analys och innehåll. De får konsultera relevanta aktörer men bör inte enbart eller huvudsakligen förmedla åsikter och intressen hos en särskild grupp av aktörer.

9. Produktivitetsnämnderna bör ha förmåga att utföra ekonomiska och statistiska analyser av hög kvalitet, som även erkänns som sådana i den akademiska världen. Analysen kan göras av befintliga och separata organ, under förutsättning att den är av samma höga kvalitet.

IV. **Förhållandet till den europeiska planeringsterminen**

10. De oberoende expertutlåtandena från dessa nämnder, inbegripet via årsrapporterna, skulle kunna användas av medlemsstaterna och kommissionen i samband med den europeiska planeringsterminen och förfarandet vid makroekonomiska obalanser. Denna rekommendation ändrar inte de tilldelade ansvarsområdena med avseende på den europeiska planeringsterminen, inbegripet utarbetande och övervakning av de landsspecifika rekommendationerna, eller tillämpningen av förfarandet vid makroekonomiska obalanser enligt förordning (EU) nr 1176/2011.

V. **Ansvarighet och insyn**

11. Som regel bör de analyser som nämnderna utarbetar offentliggöras.

VI. **Slutbestämmelser**

12. Medlemsstaterna i euroområdet uppmanas att genomföra principerna i denna rekommendation senast den 20 mars 2018.

13. Kommissionen uppmanas att utarbeta en lägesrapport senast den 20 mars 2019 på grundval av relevant information från alla medlemsstater om denna rekommendations genomförande och lämplighet, inbegripet om huruvida antagandet av ytterligare bestämmelser förefaller nödvändigt. Vid behov ska rapporten åtföljas av ett förslag till ändring för att anpassa denna rekommendation.

Utfärdad i Bryssel den 20 september 2016.

På rådets vägnar

I. KORČOK

Ordförande